

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 259/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Tomáš Petko s. r. o., Drotárska cesta 7, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Tomáš Petko, PhD., proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12 Co 158/2019 zo 16. decembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým rozsudkom krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutého rozsudku vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľka mala procesné postavenie žalovanej v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 2 279,20 eur, v ktorom Okresný súd Žiar nad Hronom v poradí druhým rozsudkom č. k. 22 Csp 80/2017 zo 17. apríla 2019 žalobu zamietol, pretože dospel k záveru, že žalobkyňa nebola aktívne legitimovaná na podanie predmetnej žaloby, keďže sa sťažovateľka mala obohatiť na úkor dcéry žalobkyne, ktorá predmetnú platbu uhradila z vlastného účtu v prospech účtu sťažovateľky. Zároveň súd prvej inštancie dospel k záveru, že námietka premlčania bola sťažovateľkou vznesená dôvodne, keďže žalobkyňa menila svoje tvrdenia o tom, kedy sa dozvedela

o skutočnosti, kedy sa na jej úkor sťažovateľka bezdôvodne obohatila, preto ich súd prvej inštancie považoval za účelové a ustálil začiatok plynutia subjektívnej lehoty od okamihu získania bezdôvodného obohatenia.

3. Proti označenému rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom. Krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti o zaplatenie žalovanej sumy zmenil tak, že sťažovateľku zaviazal na jej zaplatenie s príslušenstvom, a v časti zamietnutia prevyšujúceho úroku z omeškania výrok súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa krajský súd nestotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, keď uviedol, že úhradu dlžnej sumy z účtu dcéry žalobkyne je potrebné považovať za pôžičku a posúdiť ako plnenie žalobkyne, keďže suma bola poukázaná na účet sťažovateľky identifikovaná ako úhrada za žalobkyňu s uvedením variabilného symbolu zhodujúceho sa s číslom zmluvy o úvere poskytnutej žalobkyňi. Poukázal v tejto súvislosti aj na to, že sťažovateľka následne listom informovala žalobkyňu o zániku jej dlhu zo zmluvy o úvere. Krajský súd považoval za právne irelevantné, že predmet pôžičky nebol zo strany dcéry odovzdaný priamo žalobkyňi, a to ani krátkou cestou alebo bezhotovostným prevodom. Dospel k záveru, že o prípad peňažnej pôžičky podľa § 657 Občianskeho zákonníka ide nielen vtedy, keď sa peniaze odovzdajú priamo dlžníkovi, ale aj formou bezhotovostného styku, prípadne podľa dohody zmluvných strán na dlžníkom označený účet tretej osoby, tzn. na účet dlžníkovho veriteľa. K argumentácii sťažovateľky uviedol, že nebolo preukázané, že došlo k uzavretiu dohody o prevzatí plnenia podľa § 534 Občianskeho zákonníka. Podstatným je, že aj v prípade prevzatia plnenia nedochádza k zmene subjektov plnenia pôvodného záväzkového vzťahu medzi hlavným dlžníkom a veriteľom. Pokiaľ ide o posúdenie námietky premlčania, krajský súd uviedol, že podstatným pre posúdenie začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby je okamih, keď oprávnený z bezdôvodného obohatenia skutočne a preukázateľne zistil skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu. To znamená nadobudnutie vedomosti o rozsahu a povinnej osobe. Nepostačuje iba predpokladaná vedomosť oprávneného, ale vyžaduje sa preukázaná vedomosť. Vychádzajúc z uvedeného, dospel k záveru, že v okolnostiach posudzovanej veci nedošlo k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby, pričom sťažovateľka neuniesla dôkazné bremeno, že by žalobkyňa získala vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia skôr než po porade so svojim právnym zástupcom, preto žalovanému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta, že krajský súd nedostatočne svoje rozhodnutie odôvodnil, rozhodol arbitrárne, v rozpore s ustálenou judikatúrou vo veci posudzovania tvrdenej existencie pôžičky medzi žalobkyňou a jej dcérou. Podľa jej názoru žalobkyňa nebola vecne legitimovaná na podanie žaloby, pretože žalovaná suma bola poukázaná na jej účet z účtu dcéry žalobkyne, preto aktívne vecne legitimovaná mohla byť len dcéra žalobkyne, a nie žalobkyňa. Podľa názoru sťažovateľky nemohlo ísť o zmluvu o pôžičke, ale o príkaznú zmluvu. Tým, že súd uznal záväzkový vzťah medzi dcérou a žalobkyňou ako vzťah založený na základe zmluvy o pôžičke, rozhodol v rozpore s rozhodovacou praxou, čím mal založiť porušenie práva na spravodlivý proces, konkrétne zapríčiniť nepredvídateľnosť

súdneho rozhodnutia. Sťažovateľka zároveň aj záver súdu o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby považuje za arbitrárny a ústavne neudržateľný.

5. Sťažovateľka k otázke prípustnosti svojej sťažnosti v sťažnosti uviedla a argumentovala tým, že dovolanie nepodala aj napriek tvrdenej existencii vady podľa § 420 písm. f) a podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože vychádzajúc z právneho názoru najvyššieho súdu vyjadreného v rozhodnutí č. k. 3 Cdo 26/2017 zo 6. marca 2017, ktorého podstata spočíva v názore, že za procesný postup nemožno považovať finálny meritórny produkt prejednávania veci, a teda ani časť rozhodnutia alebo jeho odôvodnenie, bolo zbytočné podať dovolanie. Pokiaľ ide o ďalšiu namietanú vadu napadnutého rozsudku krajského súdu zakladajúcu prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, sťažovateľka poukazovala na prekážku nedosiahnutia majetkového cenzu v sume 10-násobku minimálnej mzdy podľa § 422 ods. 1 písm. a) CSP. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľka je toho názoru, že využila všetky podmienky prípustnosti jej sťažnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý sťažovateľka považuje za nedostatočne odôvodnený a arbitrárny.

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty o dôvodoch nepodania dovolania v predmetnom spore ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

9. Z § 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

10. K sťažnostnej argumentácii týkajúcej sa nepodania dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu ústavný súd uvádza nasledujúce:

10.1. Nedostatočná kvalita súdneho rozhodnutia, ktorého odôvodnenie nezodpovedá procesným požiadavkám práva na spravodlivý proces, môže byť predmetom dovolacieho prieskumu v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 154/2020, IV. ÚS 167/2020, IV. ÚS 447/2020, II. ÚS 45/2021).

10.2. V spotrebiteľských veciach (o ktorú ide aj v posudzovanom prípade) sa znížený majetkový cenzus [§ 422 ods. 1 písm. b) CSP] podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (m. m. I. ÚS 382/2019, I. ÚS 71/2020, II. ÚS 57/2020, IV. ÚS 57/2020) vzťahuje na obidve zmluvné strany, preto argumentáciu sťažovateľky o nepodaní dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP taktiež nemohol akceptovať.

11. Preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

12. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2021

Peter Molnár
predseda senátu